

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 41/08: 018-04/08

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2007. godine**

**ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
ZENICA**

Sarajevo, septembar 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Budžeta Zeničko-dobojskog kantona** u Zenici (u daljem tekstu Kanton) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2007. godine.
2. Rukovodstvo Kantona je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela kao i ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju konsolidovani finansijski izvještaji, po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007.godine, rezultate poslovanja i izvršenja Budžeta Zeničko-dobojskog Kantona, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za :
  - **Neuspostavljanje adekvatnog sistema internih kontrola koji bi osigurao nadzor i kontrolu u dijelu obračuna i isplate plaća na „Univezitetu“ u Zenici, trošenja sredstava po osnovu zaključenih ugovora o djelu i ugovora o autorstvu, kao i planiranja i nadzora nad namjenskim trošenjem transfera u poljoprivredi i sredstava za koncesije (tačka izvještaja 5.3.1, 5.3.2.),**
  - **Nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje sredstava i izvora sredstava sa izvršenim popisom na dan 31.12.2007. godine u skladu sa važećim propisima (tačka izvještaja 5.6),**
  - **U bilansnim pozicijama nisu iskazana potraživanja, odnosno dug koncesionara po osnovu zaključenih koncesionih ugovora, koji na datum bilansa iznosi 442.633 KM (tačka izvještaja 5.3.1).**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ź A J

1. UVOD	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME DATIH PREPORUKA	2
4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006. GODINU	3
5. NALAZI I PREPORUKE	4
5.1 Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava.....	4
5.2 Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu	5
5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2007. godinu.....	6
5.3.1 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2007. godinu	6
5.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2007. godinu	9
5.4 Finansijski rezultat	15
5.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2007. godine	15
5.5.1 Novčana sredstva	16
5.5.2 Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	16
5.5.3 Kratkoročne obaveze	16
5.5.4 Dugoročne obaveze i dugoročna razgraničenja	17
5.6 Ostali bitni nalazi.....	18
6. KOMENTAR	19

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI BUDŽETA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
za 2007. godinu**

1. UVOD

Zeničko-dobojski Kanton (u daljem tekstu Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Zeničko-dobojskog Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada Kantona koju čine Premijer i 10 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2007. godine broj uposlenih koji su se finansirali iz budžeta kantona iznosio je 8.000, a budžet je planiran za 8.191 uposlenika, dok je Izmjenama i dopunama budžeta za 2007. godinu povećan na 8.241. Broj uposlenih u ministarstvima i upravama je bio 449 uposlena, ustanovama obrazovanja 5.503, u Ministarstvu unutrašnjih poslova 1.571, a u ustanovama sudstva, tužilaštva i pravobranilaštva 477.

Sjedište Vlade Kantona je u ul. Kućukovića broj 2 u Zenici.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, a u periodu maj –juni 2008. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom budžeta kantona za 2007. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola u cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, a posebno u dijelu donošenja Pravilnika o internoj kontroli i nadzoru u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika.*
- *Da se u skladu sa Zakonom o javnoj ustanovi „Univerzitet“ u Zenici imenuje organ kontrole „Univerziteta“ odnosno Nadzorni odbor.*
- *Prilikom izrade budžeta potrebno je da budžetski korisnici izdatke planiraju na osnovu relevantne dokumentacije, stvarnih potreba, kao i da se budžetski zahtjevi korisnika za budžetskim sredstvima usaglašavaju sa Ministarstvom finansija.*
- *Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele uredi vrsta i način korištenja vlastitih prihoda.*
- *Da resorna ministarstva blagovremeno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta kantona donesu program utroška namjenskih sredstava (koncesije i ostala namjenska sredstva) i ista realizuju u utvrđenim rokovima.*
- *Pravovremeno pratiti izvršenje obaveza koncesionara u skladu sa zaključenim ugovorima o koncesijama i poduzimati adekvatne mjere u cilju evidentiranja i osiguranja naplate sredstava od koncesionih naknada.*
- *Da se preispitaju razlozi neizmirivanja izvršnih sudskih presuda i poduzimaju aktivnosti na realizaciji istih kako bi se izbjegli dodatni troškovi zateznih kamata.*
- *Potrebno je da se preispita opravdanost izvršenog obračuna i isplate plaća za period za koji nisu donesena rješenja o utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće u skladu sa Izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama, kao i stimulativnog dijela plaće za uposlene na Univerzitetu.*
- *Da se uredi način formiranja komisija, kojim bi se regulisale vrste komisija, sastav komisije kao i obračun i isplata naknada članovima komisija.*
- *Obzirom na značajan iznos izdataka za unajmljivanje imovine, potrebno je da se intenziviraju aktivnosti za iznalaženje trajnog rješenja za smještaj ministarstava i ostalih kantonalnih organa uprave.*
- *Potrebno je da se na Univerzitetu u Zenici prilikom zaključivanja ugovora o djelu poštuju odredbe usvojenog Zaključka, i da se obračun i isplata vrši po osnovu istih. Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o autorskom djelu, da se izvrši analiza da li poslovi koji su predmet ugovora predstavljaju autorsko djelo, a u cilju obračuna poreza u skladu sa zakonskim propisima.*
- *Potrebno je da se preciznije definiše predmet ugovora za obavljanje usluga prevoza učenika na području Kantona, i da se preispita opravdanost povećanja troškova prevoza u odnosu na prošlu godinu.*
- *Da se osigura da korisnici sredstava transfera pravovremeno podnose izvještaj o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, a u skladu sa Odlukom Vlade na osnovu koje su sredstva i odobrena.*
- *Intenzivirati aktivnosti na donošenju provedbenih akata propisanih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i primjeni istih.*

- *Korisnici kantonalnog budžeta koji imaju iskazana potraživanja treba da poduzimaju adekvatne mjere za blagovremenu naplatu istih.*
- *Potrebno je da se preispita osnov iskazanih obaveza kod Univerziteta u iznosu od 519.527 KM koje nisu uključene u procijenjeni iznos unutrašnjeg duga i da se poduzmu adekvatne mjere u cilju realizacije istih.*
- *Potrebno je da se izvrši analiza visine deponovanih sredstava (od strane Biznis servis centra), s tim da se u narednom periodu prati realizacija istih u skladu sa definisanim namjenama, kao i povrat odobrenih sredstava.*
- *Da se u Direkciji za robne rezerve poduzmu adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja mogućnosti vraćanja pozajmljene količine robe.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006. GODINU

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta kantona za 2007. godinu, provjereno je da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2006. godinu, i konstatovano je da **nije postupljeno po slijedećim preporukama:**

- Izmjene i dopune budžeta za 2007. godinu nisu donesene po postupku propisanom za donošenje budžeta, kako je regulisano Zakonom o budžetima u FBiH,
- Nije riješeno pitanje zakupa dijela poslovne zgrade RMK prometa za smještaj ministarstava i ostalih kantonalnih organa uprave, za koji se godišnje izdvajaju značajna sredstva,
- Kod izrade prijedloga budžeta nisu realno planirani troškovi po osnovu nastalih i očekivanih sudskih presuda,
- Nije donesen program utroška sredstava od naknada za koncesije ni za 2007. godinu, tako da sredstva po ovom osnovu i dalje nisu realizirana,
- Nije donesen Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta kantona.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno su:

- U 2007. godini donesen je kantonalni Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, ali nisu u potpunosti doneseni i provedbeni akti u skladu sa navedenim Zakonom,
- Nije u potpunosti osiguran upravno finansijski nadzor nad radom općinskih centara za socijalni rad i općinskih službi nadležnih za socijalnu zaštitu,
- Programi utroška namjenskih prihoda nisu blagovremeno doneseni,
- Nije donesena Strategija razvoja regionalnih cesta.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici postupili su:

- Godišnji finansijski izvještaj za 2007. godinu sačinjen je i dostavljen nadležnim institucijama u propisnom roku, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH,
- Provedene su aktivnosti na gašenju računa koji nisu bili u okviru JRT, sa uključivanjem iskazanog salda na JRT, a evidencija i način trošenja sredstava su usklađeni sa važećom zakonskom regulativom i potrebnim aktima,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova utvrdilo je normative potrošnje goriva po vozilu i u skladu sa istim je vršena kontrola potrošnje goriva,

- Uspostavljen je centralizovani sistem obračuna plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih za sve korisnike Budžeta kantona, a primjena istog je otpočela od 01.01.2008. godine,
- Sredstva za kapitalne izdatke su planirana na odgovarajućem budžetskom razdjelu, odnosno kod korisnika kod kojeg se vrši nabavka ili izvode radovi,
- Ustrojena je vanbilansna evidencija za administrativne i sudske takse i mandatne kazne,
- Pokrenute su aktivnosti koje se odnose na podnošenje zahtjeva za refundaciju isplaćenih sredstava po osnovu bolovanja preko 42 dana u skladu sa važećim zakonskim propisima.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola¹ i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje usklađeno sa važećim zakonskim propisima. Ministri i rukovodioci budžetskih organa i tijela odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstva uključujući i budžetske korisnike i potrošačke jedinice, odnosno budžetske organe i tijela koji spadaju u njihovu nadležnost.

Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Kantona, odnosno na rukovodstvu svakog budžetskog korisnika. Pravilnici o unutrašnjoj organizaciji svakog budžetskog korisnika (ministarstva, uprave i ustanove) i interni akti propisani Smjericama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika, predstavljaju polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja za efikasne interne kontrole. Na osnovu donesenih internih akata, odnosno urađenih i ovjerenih pisanih procedura i postupaka kantonalna ministarstva, zavodi, uprave i ustanove su bili u obavezi da izrade i Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima kojim treba da budu obuhvaćena područja upravljačkih kontrolnih postupaka, računovodstvenih internih kontrolnih postupaka, zatim postupci procjene rizika, postupci komunikacija i nadgledanja. Provedenom revizijom je utvrđeno da isti nisu doneseni. Činjenica je da je sistem internih kontrola unaprijeđen u odnosu na raniji period, ali da ipak postoje područja koja zahtijevaju uspostavu ili unaprijeđenje već postojećih internih kontrola u dijelu primjene Zakonskih propisa i donesenih akata, što se posebno odnosi na procjenu rizika kod pojedinih korisnika, a što ima za posljedicu neadekvatne kontrole nad namjenskim trošenjem tekućih transfera, naplatu i evidentiranje vlastitih prihoda, realizaciju ugovorenih usluga i nadzora nad nižim potrošačkim jedinicama za koje su odgovorni Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Ministarstvo finansija je, u skladu sa zakonskim propisima, zaduženo za izradu i donošenje Budžeta Kantona, izvršavanje Budžeta Kantona, nadzor nad korištenjem budžetskih sredstava od strane korisnika sredstava, upravljanje novcem, vođenje Jedinistvenog računa trezora, te vođenje računovodstva.

---

¹ Sistem internih kontrola - podrazumijeva organizaciju, politike, metode i procedure uspostavljene od strane menadžmenta s ciljem osiguranja uslova za izvršenje poslova koji su zakonom, drugim propisima i aktima dati subjektu u nadležnost, radi obezbjeđenja imovine, racionalnog i efikasnog korištenja resursa, prevencije u otkrivanju prevara, grešaka i zaštite od svih vidova i oblika gubitaka, ispravnosti i cjelovitosti računovodstvenih evidencija i obezbjeđenja blagovremenih i pouzdanih informacija potrebnih za izvještavanje, podršku i donošenje poslovnih odluka. Sistem internih kontrola obuhvata širok spektar specficiranih procedura u svim procesima rada, uključujući kontrole u računovodstvu, nabavci, razgraničavanju dužnosti i finansijskom izvještavanju. Značaj sistema internih kontrola je u tome što se one odvijaju istovremeno s tekućim procesom rada, iste su ugrađene u taj proces i čine njegov sastavni dio. Sistem internih kontrola je procesni, prethodni i preventivni oblik nadzora svakog poslovnog subjekta, odnosno, institucije

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona predviđena su dva radna mjesta- stručni savjetnik za unutrašnju reviziju čiji su zadaci između ostalog, da izrađuje strateški plan procjene revizorskih potreba, planira zadatke revizorske kontrole, obavlja poslove interne revizije budžeta, predlaže mjere i aktivnosti za otklanjanje uočenih nedostataka. Zakonom o izvršenju budžeta Kantona je regulisano da nadzor nad korištenjem budžetskih sredstava od strane budžetskih korisnika, i sredstava izvanbudžetskog fonda, obavlja Interna revizija budžetskog korisnika, odnosno Ministarstvo finansija-Stručni savjetnici za unutrašnju reviziju u skladu sa Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika. Prema prezentiranoj dokumentaciji i usmenom obrazloženju nadležnih, poslove internog nadzora obavljali su stručni savjetnici za unutrašnju reviziju po nalogu ministra finansija. U toku 2007. godine težište vršenja nadzora je bilo u vršenju internog nadzora kod osnovnih i srednjih škola iz čega proizilazi da nije u potpunosti osigurano vršenje nadzora na način propisan Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona i Zakonom o izvršenju budžeta Kantona za 2007. godinu.

Vlada Kantona je bila u obavezi imenovati organ kontrole poslovanja „Univerziteta“ Nadzorni odbor u skladu sa Zakonom o javnoj ustanovi „Univerzitet“ u Zenici. Provedenom revizijom konstatovano je da Nadzorni odbor „Univerziteta“ nije imenovan do dana provođenja revizije.

Revizijom je utvrđeno da su posljedice određenih slabosti internih kontrola bile u dijelu ubiranja i raspodjele vlastitih prihoda, kao i planiranje i trošenje istih, u dijelu praćenja zaključenih ugovora o koncesijama i naplate koncesionih naknada, nadzora i kontrole nad trošenjem sredstava po osnovu zaključenih ugovora o autorskom djelu, isplate plaća na Univerzitetu, donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta sa utvrđenim koeficijentima, nedovoljne aktivnosti kod pravovremenog usmjeravanja namjenskih sredstava.

Da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola u cilju dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, a posebno u dijelu donošenja Pravilnika o internoj kontroli i nadzoru u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika.

Da se u skladu sa Zakonom o javnoj ustanovi „Univerzitet“ u Zenici imenuje organ kontrole „Univerziteta“ odnosno Nadzorni odbor.

5.2 Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu

Budžet Zeničko-dobojskog kantona nije donesen u zakonski utvrđenom roku i finansiranje za period januar-mart 2007. godine vršeno je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju koju je Skupština Kantona usvojila 28.12.2006. godine.

Skupština Kantona je dana 27.03.2007. godine donijela Budžet i Zakon o izvršenju budžeta Kantona za 2007. godinu. Budžetom Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu planirani su prihodi u iznosu od 259.890.000 KM, rashodi i izdaci u iznosu od 257.890.000 KM i suficit iznosu od 2.000.000 KM koji je planiran za pokriće unutrašnjeg duga, a u skladu sa Odlukom o utvrđivanju i načinu izmirivanja unutrašnjeg duga Kantona. Budžet je urađen na osnovu Uputstva o načinu i elementima izrade Budžeta Kantona za 2007. godinu, koje je od strane Ministarstva finansija Kantona pravovremeno dostavljeno svim budžetskim korisnicima. Izvještaj o privrednoj i fiskalnoj politici za tekuću godinu i Smjernice ekonomske i fiskalne politike nisu urađene.

Kantonalno pravobranilaštvo je dana 15.11.2006. godine dostavilo akt Ministarstvu finansija vezano za procjenu o visini potencijalnih obaveza po osnovu podnesenih tužbi uposlenika radi neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora iz ranijeg perioda u procijenjenom iznosu od najmanje petnaest miliona konvertibilnih maraka, a za potrebe planiranja sredstava po ovom osnovu prilikom izrade Nacrta budžeta Kantona za 2007. godinu. Za ove namjene Budžetom Kantona za 2007. godinu u Ministarstvu finansija je planirana stavka u iznosu od 700.000 KM, a Izmjenama i dopunama budžeta za 2007. godinu po ovom osnovu planirana su sredstva u iznosu od 9.125.000 KM na razdjelu Stručna služba Vlade Kantona. Iz naprijed navedenog proizilazi

da Ministarstvo finansija prilikom izrade Nacrta Budžeta za 2007. godinu nije realno planiralo sredstva u Budžetu za naprijed navedene namjene iako je raspolagalo sa relevantnom dokumentacijom.

Dana 27.12.2007. godine Skupština Kantona je donijela Odluku o Izmjenama i dopunama budžeta za 2007. godinu, kojom su povećani prihodi i rashodi za iznos od 1.325.000 KM, a razlog donošenja Izmjena i dopuna je potreba uvećanja Budžeta po osnovu primljenih neplaniranih donacija, uvećanja ostvarenih vlastitih prihoda, kao i zahtjeva budžetskih korisnika za prestrukturiranje i preraspodjelu sredstava.

Istim Izmjenama i dopunama budžeta za 2007. godinu izvršeno je **povećanje sredstava** u iznosu od 9.125.000 KM na poziciji plata, naknada i doprinosa (ukalkulisavanje) na budžetskoj organizaciji Stručna služba Vlade, a za servisiranje odnosno isplatu plaća i naknada po osnovu sudskih presuda po osnovu podnesenih tužbi uposlenika radi neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora iz ranijeg perioda, a uz smanjenje sredstava kod svih budžetskih korisnika koji su na ovim pozicijama imali slobodnih sredstava i izvršenog smanjenja sredstava na poziciji nabavka stalnih sredstava. Postupak donošenja Izmjena i dopuna izvršen je na način da je Ministarstvo finansija Kantona uputilo akt svim budžetskim korisnicima (29.10.2007.godine) za usklađivanje Budžeta za 2007. godinu kojim se obavještavaju korisnici budžeta za dostavu eventualnih odluka o preusmjerenju odnosno prestrukturiranju pojedinih troškova u krajnje nužnim i opravdanim slučajevima do 10.11.2007. godine. Iz naprijed navedenog ne može se potvrditi da je donošenje Izmjena i dopuna Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu u potpunosti vršeno po postupku i procedurama propisanim za donošenje budžeta.

Budžetom FBiH za 2007. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2007. godinu	Rebalans budžeta Za 2007. godinu
1	2	3	4
I	Prihodi i finansiranje (II+III+VI)	259.890.000	261.215.000
II	Prihodi i primici	247.190.000	248.515.000
III	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	-	-
IV	Izdaci	257.890.000	259.215.000
V	Suficit (I-IV)	2.000.000	2.000.000
VI	Finansiranje (1)	12.700.000	12.700.000
1.	ESCROW-račun	12.700.000	12.700.000

Prilikom izrade budžeta potrebno je da budžetski korisnici izdatke planiraju na osnovu relevantne dokumentacije, stvarnih potreba, kao i da se budžetski zahtjevi korisnika za budžetskim sredstvima usaglašavaju sa Ministarstvom finansija.

5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2007. godinu

5.3.1 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2007. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2007. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2007. godini, iskazani su u iznosu od 242.452.985 KM. Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja, u konsolidovanim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

R.br.	Opis	Budžet za 2007. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
Prihodi, primici i višak prihoda iz 2006. Godine (A+B)		259.890.000	261.215.000	221.960.915	242.452.984	92,82	109,23
A. Prihodi i primici (od 1 do 4)		259.890.000	261.215.000	212.154.886	242.452.984	92,82	114,30
1.	Prihodi od poreza	212.600.100	212.600.100	182.768.774	204.933.408	96,40	112,13
1.1.	Porez na dobit pojedinaca	6.300.000	6.300.000	5.670.378	6.258.755	99,35	110,40
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	20.240.000	20.240.000	19.364.861	21.425.518	105,9	110,60
1.3.	Domaći porezi na dobra i usluga	765.000	765.000	18.054.865	5.571.545	728,3	30,86
1.4.	Prihodi od indirektnih poreza	184.614.400	184.614.400	139.673.121	171.411.899	92,85	122,72
1.5.	Ostali porezi	680.700	680.700	5.549	265.691	39,03	4788,10
2.	Neporezni prihodi (2.1+2.2+2.3)	41.705.400	42.122.037	28.675.167	30.794.587	73,11	107,40
2.1	Prihod od poduzetničkih aktivnosti imovine i prihodi od kursnih razlika	14.553.000	14.553.000	7.744.080	6.177.888	42,45	79,77
2.1.1	Prihod od nef. javnih preduzeća i fin. javnih institucija	1.853.000	1.853.000	479.426	530.997	28,66	110,76
2.1.2	Ostali prihodi od imovine	-	-	51.938	12.869	-	24,77
2.1.3	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	-	337.946	374.410	-	110,80
2.1.4	Prihodi od privatizacije	12.700.000	12.700.000	6.874.770	5.259.612	41,41	76,51
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	23.897.400	24.314.037	18.002.455	20.532.834	84,45	114,06
2.2.1	Administrativne takse	2.760.000	2.760.000	2.510.583	2.691.659	97,53	107,22
2.2.2	Sudske takse	3.490.000	3.490.000	3.508.794	3.366.880	96,50	95,96
2.2.3	Komunalne takse	25.000	25.000	17.220	10.610	42,44	61,61
2.2.4	Ostale budžetske naknade	2.448.000	2.448.000	556.225	1.788.597	73,06	321,56
2.2.5	Posebne naknade i takse	7.424.000	7.424.000	5.688.477	6.079.177	81,88	106,87
2.2.6	Prihod od pružanja javnih usluga (sopstvena djelatnost)	7.750.400	8.167.037	4.453.823	6.479.071	79,33	145,47
2.2.7	Neplanirane uplate – prihodi	-	-	1.267.333	116.840	-	9,22
2.3.	Novčane kazne	3.255.000	3.255.000	2.928.632	4.083.865	125,4	139,45
3.	Prihodi od carina i ostale uvozne pristojbe i poseban porez na uvezene proizvode	300.000	300.000	387.654	2.241.831	747,2	578,30
4.	Potpore (grantovi)	5.284.500	6.192.863	323.291	4.483.158	72,39	1.386,72
4.1	Tekuće potpore iz inostranstva	200.000	209.530	-	49.035	23,40	-
4.2	Tekuće potpore od ostalih nivoa vlasti	5.084.500	5.983.333	323.291	4.434.123	74,10	1.371,56
B. Neraspoređeni višak prihoda iz prethodne godine		-	-	9.806.029	-	-	-

Kao što je vidljivo iz prethodne tabele ukupni prihodi i primici u odnosu na usvojeni Budžet su ostvareni manje za 18.762.016 KM ili 7 %.

Prihodi od poreza u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.666.692 KM ili 12%, a najvećim dijelom odnose se na povećanje prihoda od indirektnih poreza. Budžetom je planiran prihod po osnovu prodaje dobara i usluga u iznosu od 765.000 KM, a ostvaren je 5.571.545 KM ili 728%, ostali porezi planirani su 680.700 KM, a ostvareni 265.691 KM ili 39%, što ukazuje na značajna odstupanja ostvarena kod pojedinih vrsta prihoda u odnosu na usvojeni plan.

Neporezni prihodi iskazani su 30.794.587 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 11.327.450 KM ili 17%, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 2.119.270 KM ili 7%. Prihod od privatizacije planiran je 12.700.000 KM, a ostvaren 5.259.612 KM ili 41%, prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija planiran je 1.853.000 KM, a ostvaren 530.997 KM, što također ukazuje na značajna odstupanja od planiranih. Značajno je istaći da su iskazani i prihodi od pozitivnih kursnih razlika 374.410 KM, a koji nisu planirani budžetom za 2007. godinu.

U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi koji imaju karakter namjenskih sredstava i koji se po posebnim propisima koriste za finansiranje predviđenih namjena. Ovi prihodi odnose se na cestovne naknade,

vodne naknade, naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, naknade od općekorisnih funkcija šuma i naknade od koncesija, a koji su knjigovodstveno evidentirani na poziciji razgraničenih prihoda i kao prihod iskazuju se tek po utrošku sredstava predviđenih za određenu namjenu.

Prihod ostvaren po osnovu naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe planiran je 500.000 KM, a realizovan 544.275 KM. Prema knjigovodstvenim evidencijama na poziciji razgraničenih prihoda neutrošena sredstva po ovom osnovu iskazana su 1.727.733 KM. Provedenom revizijom konstatovano je da Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nema propisanu evidenciju praćenja naplate ovih prihoda, već se naplata prati prema mjesečnom izvještaju koji dostavlja ministarstvo finansija o naplaćenim naknadama za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe. Dana 12.09.2006. godine Skupština kantona je donijela Odluku o korištenju sredstava prikupljenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, a na osnovu koje je resorno Ministarstvo dana 12.02.2007. godine donijelo Uputstvo o korištenju sredstava za uređenje poljoprivrednog zemljišta prikupljenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta. Ministarstvo je u skladu sa navedenim Uputstvom provelo procedure izbora korisnika ovih sredstava. Zaključkom Vlade od 28.12.2007. godine na ime sufinansiranja projekata uređenja poljoprivrednog zemljišta odobrena su sredstva u iznosu od 484.200 KM. Članom 41. Zakona o izvršenju budžeta propisano je da se namjenska sredstva koriste u skladu sa programom utroška koji donosi Vlada, a koji za 2007. godinu nije donesen.

Prihodi po osnovu dodijeljenih prava na eksploataciju prirodnih resursa planirani su 1.810.000 KM. Neutrošena sredstva iz prethodne godine iznosila su 1.400.534 KM. U toku 2007. godine po osnovu koncesionih naknada ostvaren je prihod u iznosu od 867.331 KM od čega je od ukupno ostvarenih sredstava u 2007. godini doznačeno općinama (430.259 KM) u skladu sa Odlukom Vlade o načinu rasporeda i korištenja finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu naknade od koncesija, tako da ukupno neutrošena sredstva po osnovu koncesionih naknada koja pripadaju kantonu na dan 31.12.2007. godine iznose 1.837.606 KM. Zakonom o Izvršenju budžeta za 2007. godinu uređena je obaveza da Vlada kantona na prijedlog nadležnog ministarstva donese program utroška sredstava po osnovu koncesionih naknada za 2007. godinu, a koji tokom revidirane godine nije donesen i sredstva nisu utrošena. Ministarstvo za privredu Rješenjem je formiralo Komisiju za praćenje realizacije ugovora o koncesiji, a u cilju praćenja naplate po osnovu zaključenih ugovora sa koncesionarima. Prema Izvještajima komisije utvrđeno je da u 2007. godini ukupan dug iznosi 442.633 KM koji nije evidentiran na potraživanjima u Glavnoj knjizi trezora, niti je obuhvaćen redovnim godišnjim popisom. Na osnovu Zapisnika komisije o usaglašavanju količina eksploatisanog mineralnog resursa Ministarstvo finansija je u toku 2008. godine dopisom – opomena pred tužbu obavijestilo dužnike da izmire zaostala dugovanja u utvrđenim rokovima.

U okviru neporeznih prihoda iskazani su prihodi od pružanja javnih usluga odnosno **prihodi od sopstvene djelatnosti** u iznosu od 6.479.071 KM, a planirani su 8.167.037 KM, što je manje za 21%. Najveći iznos ovih prihoda iskazan je na nivou visokog obrazovanja Univerzitet (3.158.717 KM), srednjeg obrazovanja (2.226.194 KM), osnovnog obrazovanja (158.369 KM). Imajući u vidu da se naplaćeni prihodi od pružanja usluga evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda, a prihod postaju tek po utrošku istih, navedeno je imalo uticaja na iskazivanje vlastitih prihoda na ovoj poziciji.

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele uredi vrsta i način korištenja vlastitih prihoda.

Potrebno je da resorna ministarstva blagovremeno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta kantona donesu program utroška namjenskih sredstava i ista realizuju.

Pravovremeno pratiti izvršenje obaveza koncesionara u skladu sa zaključenim ugovorima o koncesijama i poduzimati adekvatne mjere u cilju evidentiranja i osiguranja naplate sredstava od koncesionih naknada.

5.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2007. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2007. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2007. godini, iskazani su 228.600.952 KM, što je u odnosu na odobrene Izmjene i dopune budžeta od 258.965.000 KM manje za 30.364.048 KM ili 11,73 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su više izvršeni za 12,96 %. Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (6/3)
1	2	3	5	6	7
UKUPNO (A+ B +C)		259.215.000	202.828.478	228.600.955	88,20
A. UKUPNO IZDACI (I+II)		258.915.000	202.348.917	228.577.674	88,28
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)		221.530.891	166.949.563	202.762.247	91,53
a.) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)		137.594.060	101.591.359	132.740.290	96,47
1.	Bruto plaće , naknade i doprinosi	102.574.114	77.078.685	100.945.254	98,41
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	22.758.610	15.318.836	20.028.697	88,01
3.	Doprinosi poslodavca	12.261.336	9.193.838	11.766.339	95,96
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		31.135.582	23.331.010	26.037.394	83,63
4.	Putni troškovi	771.842	480.287	579.912	75,13
5.	Izdaci za energiju	6.271.091	4.800.918	5.410.184	86,27
6.	Izdaci za komunalne usluge	3.414.996	2.527.356	2.844.871	83,30
7.	Nabava materijala	3.686.007	2.503.906	3.241.548	87,94
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	1.067.683	832.086	895.810	83,90
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.102.814	831.583	1.001.442	90,81
10.	Izdaci za tekuće održavanje	5.250.616	4.453.823	4.851.087	92,40
11.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.407.077	578.310	637.261	45,30
12.	Ugovorne usluge	8.163.456	6.322.741	6.575.279	80,55
c) Ukupno tekući transferi (od 13 do 18)		52.601.249	41.897.950	43.851.296	83,40
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	8.461.265	5.064.764	5.982.086	70,70
14.	Grantovi pojedincima	30.236.260	23.756.511	26.982.731	89,24
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	4.771.349	4.401.008	4.459.804	93,50
16.	Transfer javnim poduzećima	5.104.375	2.010.425	3.380.430	66,23
17.	Transfer privatnim poduzećima	2.500.000	3.315.671	1.913.815	76,55
18.	Ostali grantovi-povrat i drugo	1.528.000	3.349.571	1.132.430	74,11
d) Izdaci za kamate i ostale naknade (19)		200.000	129.244	133.267	66,64
19.	Izdaci za inostrane kamate	200.000	129.244	133.267	66,64
II KAPITALNI IZDACI (e +f +g)		37.384.109	35.399.354	25.815.427	69,06
e) Nabavka stalnih sredstava (od 20 do 23)		33.644.026	33.135.029	22.192.391	65,96
20.	Nabavka građevina	750.000	969.585	349.646	46,62
21.	Nabavka opreme	4.229.955	2.417.564	3.363.061	79,51
22.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	-	1.502	-	-
23.	Rekonstrukcija i investiciono održava	28.664.071	29.746.318	18.479.684	64,50
f) pozajmljivanje i učešće u dionicama (od 24 do 25)		2.000.000	-	2.000.000	100
24.	Ostala domaća pozajmljivanja	500.000	-	500.000	100
25.	Pozajmljivanje pojedincima	1.500.000	-	1.500.000	100
g) Ukupno kapitalni grantovi (od 26 do 27)		1.740.083	2.264.325	1.623.036	93,30
26.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	740.083	2.264.325	623.036	84,20
27.	Kapitalni grantovi pojedincima	1.000.000	-	1.000.000	100
B. TEKUĆA REZERVA		250.000	454.674	-	-
C. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (28)		50.000	24.887	23.281	46,56
28.	Spoljne otplate	50.000	24.887	23.281	46,56

Učešće pojedinačnih rashoda i izdataka u ukupno iskazanim rashodima i izdacima je sljedeće: tekući grantovi 19,20 %; plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 58,10 %; otplate primljenih kredita 0,010 %; izdaci za nabavku stalnih sredstava 9,70 %; pozajmljivanja i učešće u dionicama 0,87 %; izdaci za materijal i usluge 11,40 %; kapitalni grantovi 0,71 % i izdaci za kamate 0,06 %.

Tekući izdaci iskazani su 202.762.247 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući grantovi 21,63 %, izdaci za bruto plaće i naknade 49,78%, naknade troškova zaposlenih 9,88%, izdaci za doprinose na teret poslodavca 5,80 % , izdaci za materijal i usluge 12,84 % i izdaci za kamate 0,07 %.

Plaće i naknade troškova zaposlenih, planirane su 121.225.905 KM, a Izmjenama i dopunama budžeta sredstva za ove namjene povećana su na 125.332.724 KM, što je za 4.106.819 KM više od prvobitno planiranih sredstava. U finansijskim izvještajima po osnovu plaća i naknada troškova uposlenih iskazan je iznos od 120.973.951 KM, što je za 4.358.773 KM manje od sredstava planiranih Izmjenama i dopunama budžeta. U okviru ovih izdataka evidentirani (ukalkulisani) su i troškovi plaća i naknada plaća uposlenih po osnovu sudskih presuda, odnosno neizmirenih obaveza za neisplaćene plaće i naknade koje su bile predmet utuženja radi neprimjenjivanja granskih kolektivnih ugovora za uposlenike u organima uprave kantona.

Na poziciji Stručne službe vlade kantona izvršeno je ukalkulisavanje sredstava iznosu od 9.125.000 KM na osnovu Odluke Vlade kantona od 28.12.2007. godine kojom su odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 9.204.950 KM. Navedenom odlukom je regulisano da će se konačno usklađivanje odobrenog iznosa izvršiti prilikom izrade godišnjeg obračuna za 2007. godinu. Do dana provođenja revizije sredstva po ovom osnovu nisu realizirana.

Obračun plaća i naknada u 2007. godini bio je organizovan tako da se u Ministarstvu finansija vršio obračun za kantonalne organe uprave. Ministarstvo za obrazovanje, nauku kulturu i sport i Ministarstvo uprave i pravosuđa bila su nadležna za obračun i isplatu plaća za potrošačke jedinice u svojim budžetskim razdjelima, dok je Ministarstvo unutrašnjih poslova plaće svojih uposlenih obračunavao posebno, kao i Univerzitet u Zenici koji je imao svoju radnu stanicu, što nije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru.

Zaključkom Vlade (04.04.2007.godine) prihvaćen je Sporazum zaključen 22.03.2007. godine (s primjenom od 01.01.2007. godine) između Vlade i Samostalnog sindikata kao predstavnika zaposlenika kojim je uređena visina plaća i naknada koje nemaju karakter plaća za sve zaposlene u kantonalnim organima državne uprave i drugim budžetskim korisnicima koji se finansiraju iz budžeta Kantona. Sporazumom je regulisano da se visina najniže neto plaće kao i obračun za januar i februar 2007. vrši u skladu sa sporazumom iz 2006. godine. Za period od marta do decembra 2007. godine Sporazumom za 2007. godinu utvrđena je najniža neto plaća u visini od 343 KM koja predstavlja osnovicu za obračun osnovne plaće uposlenih koji se finansiraju iz Budžeta Kantona, a što je u skladu sa kolektivnim ugovorom za teritoriju FBiH.

Obračun plaća za period januar i februar 2007. godine vršen je na osnovu Odluke Vlade Kantona kojom je utvrđena polazna osnovica u visini od 90 KM, a ista je donesena 04.04.2007. godine. Istog dana Vlada kantona je donijela i Odluku kojom je utvrđena polazna osnovica u visini od 343 KM za obračun plaća uposlenih u kantonalnim organima državne službe i drugim budžetskim korisnicima Kantona za period mart- decembar 2007. godine. Ovom Odlukom propisana je obaveza da se izvrši usklađivanje ranije donesenih akata kojim su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za obračun plaća. U skladu sa odredbama naprijed navedene Odluke Vlada je 04.04.2007. donijela Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za obračun plaće i to za: rukovodne i ostale državne službenike u kantonalnim organima državne službe, rukovoditelje izvršnih organa vlasti, namještenike u kantonalnim organima državne službe, savjetnike koji nisu državni službenici uposlenih u kantonalnim organima državne službe, policijske službenike MUP-a i pravobranitelja, zamjenika kantonalnog pravobranitelja i uposlenih u kantonalnom pravobranilaštvu. U skladu sa naprijed navedenim Odlukama u toku 2007. godine vršen je obračun i isplata plaća.

Dana 23.05.2007. godine Vlada Kantona je donijela Odluku o utvrđivanju koeficijenata složenosti poslova za obračun osnovne plaće za radna mjesta na J.U. Univerzitet u Zenici. U skladu sa ovom Odlukom Univerzitet je 12.06.2007. godine donio Odluku o izmjeni i dopuni Pravilnika o plaćama, dodacima na plaću i naknadama po osnovu rada uposlenika Univerziteta u Zenici kojom su utvrđeni koeficijenti složenosti poslova za nastavno osoblje i saradnike i ostale uposlenike (uposlene u rektoratu, na fakultetima, studentskim centrima i metalurškom institutu „Kemal Kapetanović“) na Univerzitetu. Obračun i isplata plaća za uposlenike Univerziteta za period mart-decembar 2007. godine vršen je na osnovu Odluke o izmjeni i dopuni Pravilnika o plaćama, dodacima na plaću i naknadama po osnovu rada uposlenika Univerziteta u Zenici kojom su utvrđeni novi koeficijenti, a da pri tome nisu donesena rješenja koja su trebala biti usklađena sa Odlukom o izmjeni i dopuni Pravilnika o plaćama.

Na osnovu Izmjena i dopuna pravilnika o plaćama bilo je potrebno donijeti i rješenja o rasporedu na radna mjesta sa utvrđenim koeficijentima. Provedenom revizijom utvrđeno je da su Rješenja o rasporedu na radna mjesta kojim su utvrđeni koeficijenti za obračun plaće uposlenih donesena u martu 2008. godine (sa primjenom od 01.01.2008. godine), što dovodi u pitanje način i metod obračuna plaća kao i iznos ukupno isplaćenih plaća (5.096.660 KM).

Iz prezentirane dokumentacije, izvršenog obračuna i isplate plaća za mjesec august, septembar i decembar za uposlene na Univerzitetu utvrđeno je da je vršen obračun i isplata stimulativnog dijela plaće određenom broju uposlenih, a na osnovu Odluka dekana fakulteta u visini od 20-30 % na osnovni koeficijent za obračun plaće, a da isti nije uređen Pravilnikom o plaćama.

Krajem 2007 godine uspostavljen je centralizirani sistem obračuna plaća u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, a isti je počeo sa radom 01.01.2008. godine.

Da se preispitaju razlozi neizmirivanja izvršnih sudskih presuda i poduzeti aktivnosti na realizaciji istih kako bi se izbjegli dodatni troškovi zateznih kamata.

Potrebno je da se preispita opravdanost izvršenog obračuna i isplate plaća za period za koji nisu donesena rješenja o utvrđivanju koeficijenata za obračun plaće u skladu sa Izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama, kao i stimulativnog dijela plaće za uposlene na Univerzitetu.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su 20.028.697 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 2.729.913 KM. U okviru ovih naknada najveći iznos se odnosi na naknade za: topli obrok 12.037.870 KM, prevoz na posao i sa posla 2.769.661 KM, regres za godišnji odmor 3.020.193 KM i rad članova komisija u neto iznosu od 548.829 KM.

Naknade za rad članovima komisija u najvećem iznosu iskazane su kod Ministarstva unutrašnjih poslova 186.940 KM, Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport 128.828 KM, Ministarstva za prostorno uređenje, saobraćaj i komunikacije i zaštitu okoline 76.971 KM, Ministarstva za privredu 31.296 KM, Ministarstva za pravosuđe i upravu 25.489 KM, Stručne službe Vlade kantona 25.414 KM, Ministarstva zdravstva 20.316 KM i Ureda Premijera 11.775 KM. Na ovoj poziciji iskazani su i izdaci za rad u komisijama po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa izvršiocima posla koji nisu uposlenici u kantonalnim organima uprave.

Iz prezentirane dokumentacije, izvršenih obračuna i isplata naknada članovima komisija koji su uposlenici organa uprave, nismo mogli potvrditi opravdanost pojedinih isplata, uzimajući u obzir da su izvršene isplate članovima komisija kojima je to redovna djelatnost iz nadležnosti organa uprave.

Potrebno je da se uredi način formiranja komisija kojim bi se regulisale vrste komisija, sastav komisija kao i obračun i isplata naknada članovima komisija.

Izdaci za materijal i usluge planirani su 31.135.582 KM, a ostvareni 26.037.394 KM. Najznačajniju stavku u ovim izdacima čine izdaci za: energiju (5.410.184 KM), nabavku materijala (3.241.548 KM), komunalne usluge (2.844.871 KM), tekuće održavanje (4.851.087 KM) i ugovorene usluge (6.575.279 KM).

Izdaci za telefonske i poštanske usluge koji su u sastavu izdataka za komunalne usluge iskazani su u iznosu od 1.797.296,50 KM i u ukupnim izdacima za materijal i usluge učestvuju u iznosu od 5,77 %, a u odnosu na prethodnu godinu više za 12,70 %. Za kontrolu i ograničenje ovih izdataka utvrđena je visina mjesečnih troškova za službene mobilne telefone i fiksne telefone koji se priznaju određenoj kategoriji rukovodećih službenika i uposlenika na nivou Kantona i u skladu sa istim ostvarena prekoračenja se odbijaju od plaće.

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme ostvareni su u iznosu od 1.001.442 KM u izdacima za komunalne usluge učestvuju u iznosu od 3,20 %, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 169.859 KM ili 12,40 %. Najveći dio ovih troškova odnosi se na unajmljivanje prostorija (952.939 KM) odnosno na zakup dijela poslovne zgrade RMK Prometa, u kojoj je smješten najveći dio kantonalnih organa uprave. Ugovorom br. 01/2002 o regulisanju međusobnih odnosa vezanih za zajedničko korištenje poslovne zgrade RMK Promet Zenica je regulisano da Vlada na ime korištenja poslovnog prostora plaća mjesečnu naknadu u iznosu 2 KM po 1m² poslovnog prostora i troškove amortizacije poslovne zgrade i opreme u iznosu 4,5 KM po 1m².

Ministarstvo finansija je krajem 2007. godine zaključilo ugovor o zakupu poslovnih prostorija sa Privrednom komorom Kantona na neodređeni period za obavljanje djelatnosti (centralizirani sistem obračuna plaća).

Obzirom na značajan iznos izdataka za unajmljivanje imovine, potrebno je da se intenziviraju aktivnosti za iznalaženje trajnog rješenja za smještaj ministarstava i ostalih kantonalnih organa uprave.

Izdaci za ugovorene usluge planirani su 7.228.721 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta 8.163.456 KM. Ugovorene usluge predstavljaju značajnu stavku u okviru izdataka za materijal i usluge i iskazani su u iznosu od 6.575.279 KM, a u strukturi istih učestvuju sa 21,12 %. Ove usluge najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu ugovora o djelu, autorske honorare, privremene i povremene poslove, troškove advokata, usluge primarne zdravstvene zaštite, usluge štampanja, usluge javnog informisanja, zatezne kamate i usluge od prodatih administrativnih taksi.

Ukupni izdaci po osnovu ugovora o djelu iskazani su u neto iznosu 1.961.965 KM, a najveći dio ovih izdataka iskazan je kod Univerziteta u Zenici (762.790 KM), Ustanova srednjeg obrazovanja (808.257 KM) i Ustanova osnovnog obrazovanja (203.264 KM).

Kod Ustanova obrazovanja iskazani su izdaci nastali po osnovu zaključivanja ugovora za angažovanje zaposlenih za obavljanje poslova polaganja vanrednih ispita i zaključivanje ugovora sa spoljnim saradnicima za polaganje vanrednih ispita u srednjim školama i održavanje predavanja i vježbi na Univerzitetu u Zenici.

Metodom uzorka, izvršen je uvid u dokumentaciju izvršenih isplata po osnovu zaključenih ugovora o održavanju nastave u akademskoj 2006/07 godini između Univerziteta u Zenici i Izvršioca ugovora za izvođenje nastave na Fakultetu za metalurgiju i materijale, Ekonomskom fakultetu, Islamskoj pedagoškoj akademiji i konstatovano je da je izvršena isplata po osnovu istih. Obračun i isplata naknada za angažovanje spoljnih saradnika za izvođenje nastave u skladu sa nastavnim planom vršena je na osnovu Zaključka Kolegija Univerziteta od 22.03.2006. godine i ugovora o održavanju nastave (predavanja i vježbi) zaključenih sa izvršiocima posla. Naprijed navedenim Zaključkom je regulisano da će se isplata naknada za održanu nastavu po osnovu ugovora vršiti u dva dijela i to: 50 % avansno po potpisivanju ugovora, a ostatak od 50% ugovorenog iznosa na osnovu izvještaja o izvršenim poslovima u skladu sa ugovorom. Uvidom u ugovore o održavanju nastave (predavanja i vježbi) u akademskoj 2006/2007 godini konstatovano je da pojedini ugovori nisu zaključeni u skladu sa naprijed navedenim Zaključkom. Naime, u pojedinim ugovorima je definisano da će se obračun i isplata naknada vršiti na osnovu mjesečnih izvještaja o izvršenim poslovima. Provedenom revizijom je utvrđeno da je isplata vršena u dva dijela i to: 50% akontativno nakon zaključenih ugovora, a 50% po završetku semestra, što nije u skladu sa odredbama zaključenih ugovora o održavanju nastave.

Ukupni izdaci po osnovu autorskih honorara iskazani su kod Univerziteta (i pridruženih članica Univerziteta) u iznosu 380.838 KM. Uvidom u zaključene ugovore o autorskom djelu kod Islamske pedagoške akademije konstatovano je da u većini slučajeva predmet ugovora ne predstavlja autorsko djelo, u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH i Zakonom o porezima Zeničko-dobojskog kantona. Posebno ističemo ugovore zaključene za realizaciju projekata na nivou Univerziteta u Zenici (na fakultetima), za održavanje predavanja na postdiplomskom studiju, za nostrifikaciju inostranih diploma dodiplomskog i postdiplomskog studija.

Obzirom da navedeni poslovi ne predstavljaju autorsko djelo (za iste je trebalo zaključiti ugovore o privremenim i povremenim poslovima), obračun poreza izvršen je po nižoj stopi (15 %), a što je imalo za posljedicu plaćanje poreza u manjem iznosu od predviđenog zakonskim propisima.

Potrebno je da se na Univerzitetu u Zenici prilikom zaključivanja ugovora o djelu poštuju odredbe usvojenog Zaključka, i da se obračun i isplata vrši po osnovu istih. Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o autorskom djelu, da se izvrši analiza da li poslovi koji su predmet ugovora predstavljaju autorsko djelo, a u cilju obračuna poreza u skladu sa zakonskim propisima.

Tekući transferi (grantovi) su planirani u ukupnom iznosu od 52.601.249 KM, a ostvareni su u iznosu od 43.851.296 KM. U slijedećoj tabeli prikazana je struktura tekućih transfera po budžetskim korisnicima:

Redni Broj	BUDŽETSKI KORISNICI	Budžet 2007.godine	Izmjene i dopune Budžeta za 2007g	Ostvareno u 2007. godini	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	Skupština Kantona	250.000	250.000	250.000	100,00
2.	Ured Premijera Vlade	410.000	410.000	324.955	79,25
3.	Vlada kantona (stručna služba)	1.651.607	1.676.607	1.502.839	89,64
4.	Ministarstvo pravosuđa i uprave	280.000	185.000	169.170	91,44
5.	Ministarstvo finansija	1.000.000	1.528.000	1.132.430	74,11
6.	Ministarstvo za privredu	4.700.000	5.000.000	2.704.074	54,10
7.	Min. za pros. uređenje, promet i kom.	1.150.000	1.430.000	1.317.539	92,15
8.	Min. za socijalnu politiku i izbjeglice	15.419.000	16.784.000	14.027.454	83,60
9.	Ministarstvo zdravstva	856.400	982.767	843.474	85,83
10.	Min.obrazovanja, nauke, kulture i sporta	10.848.440	11.975.500	11.481.278	95,87
11.	Min. poljopriv., vodoprivrede i šumarstva	5.580.000	5.734.375	3.537.707	61,70
12.	Ministarstvo za boračka pitanja	6.810.000	6.645.000	6.560.376	98,73
UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI :		48.955.447	52.601.249	43.851.296	83,40

Realizacija sredstva tekućih transfera u toku 2007 godine vršena je na osnovu akata donesenih od strane Vlade i programa utroška koje usvaja Vlada. O utrošenim sredstvima po programima resorna ministarstva su podnosila polugodišnje izvještaje Vladi Kantona.

U Ministarstvu finansija na poziciji ostali transferi planiran je 1.000.000 KM i to 300.000 KM za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava i 700.000 KM za izvršenje sudskih presuda. Vlada Kantona je 22.08.2007. godine donijela Odluku o preraspodjeli sredstava u Budžetu Kantona za 2007. godinu kojom se uvećava pozicija više ili pogrešno uplaćenih sredstava za 528.000 KM, a ista je uključena u Izmjene i dopune Budžeta. Isplate sredstva su vršene na osnovu Pravilnika o procedurama za povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa JRT i ukupno su realizovana u iznosu od 655.717 KM. Iz naprijed navedenog proizilazi da sredstva nisu realno planirana.

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport planiralo je tekuće grantove u iznosu od 11.975.000, a realiziralo u iznosu od 11.481.278 KM.

Transfer za prevoz učenika osnovnih škola planiran je 4.731.000 KM, a realiziran je u iznosu od 4.562.520 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 859.694 KM. Iz prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Služba za zajedničke poslove provela otvoreni postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača za prevoz učenika za 2007/08. godinu. U obavještenju o nabavci u dijelu opis predmeta ugovora navedeno je „Prevoz učenika osnovnih škola na području Zeničko-dobojskog kantona za školsku 2007/08. godinu“. Prema navedenom u obavještenju nije navedena ni dnevna cijena niti cijena mjesečne karte, već je navedeno prevoz učenika osnovnih škola na području svih općina, što smatramo da nije precizno definisan predmet nabavke u tenderskoj dokumentaciji. Stručni savjetnici za internu reviziju su po nalogu ministra finansija izvršili reviziju troškova prevoza učenika osnovnih škola na području kantona za 2007. godinu i konstatovali su da se na pojedinim relacijama prevoz učenika za jedan mjesec (dnevna cijena x broj dana) plaća više nego za mjesečnu kartu za prevoz uposlenika na istoj relaciji. S obzirom na visinu iskazanog troška po osnovu prevoza učenika za 2007. godinu, i naprijed navedenog potrebno je da se sačini analiza i preispita opravdanost iskazanog povećanja troškova prevoza u odnosu na prošlu godinu.

Potrebno je da se preciznije definiše predmet ugovora za obavljanje usluga prevoza učenika na području Kantona, i da se preispita opravdanost povećanja troškova prevoza u odnosu na prošlu godinu.

U Ministarstvu privrede planiran je transfer za Agenciju za privatizaciju 400.000 KM, Izmjenama i dopunama Budžeta 700.000 KM, a realiziran je u iznosu 360.000 KM na osnovu Odluka Vlade na ime troškova potrebnih za finansiranje redovnih aktivnosti Agencije. Imajući u vidu zakonom propisanu djelatnost Agencije za privatizaciju, potrebno je preispitati opravdanost finansiranja Agencije za privatizaciju.

Transfer općinama i drugim subjektima po osnovu prihoda od koncesija planiran je u iznosu 1.800.000 KM, a ostvaren je u iznosu od 430.259 KM, što čini 50% od ukupno naplaćenih prihoda od koncesionih naknada.

Doznaka sredstava općinama je izvršena na osnovu Odluke Vlade od 21.02.2005. godine o načinu rasporeda i korištenja finansijskih sredstava prikupljenih po osnovu naknada od koncesija kojom je utvrđeno da se sredstva dijele u omjeru 50% općini gdje se vrši djelatnost i 50% Kantonu. Provedenom revizijom konstatovano je da sredstva ostvarena po osnovu koncesionih naknada koja pripadaju Kantonu nisu trošena u periodu od 2005. do 2007. godine, tako da je na poziciji razgraničenih prihoda (odloženi prihod) iskazan iznos od 1.837.606 KM. Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2007. godinu bilo u obavezi da donese Program utroška sredstava od koncesija za 2007. godinu i isti nije donesen.

Potrebno je da resorno ministarstvo pravovremeno sačini Program utroška sredstava od naknada za koncesije na koji Vlada Kantona daje saglasnost i da se u skladu sa donesenim programom sredstva realiziraju.

Subvencije preduzećima u privatizaciji i podsticaj u industriji Budžetom planirani su 2.500.000 KM, a realizirani 1.913.815 KM. Sredstva su realizirana u skladu sa Programom utroška sredstava za 2007. godinu, nakon čega je sačinjena Informacija o realizaciji poticajnih mjera Vlade Kantona i ista je usvojena od strane Vlade 27.02.2008. godine.

Programom utroška budžetskih sredstava u 2007. godini – subvencije preduzećima u privatizaciji i podsticaj u industriji planirana su sredstva po osnovu izmirivanja preuzetih obaveza privatiziranih preduzeća iz ranijeg perioda za preduzeće „Kimo“ d.o.o. Zenica i „Ziko“ d.o.o. Zavidovići u iznosu od 500.000 KM. Prema izvještaju o realizaciji programa utroška konstatovano je da je realiziran iznos od 336.222 KM i to:193.519 KM za izmirenje preuzetih obaveza za preduzeće „Ziko“ čime su iste u potpunosti izmirene u 2007. godini i 142.703 KM za izmirenje preuzetih obaveza za preduzeće „Kimo“. Ukupno neizmirene obaveze koje je Kanton preuzeo Odlukom o preuzimanju obaveza preduzeća „Kimo“ d.o.o. Zenica na dan 31.12.2007. godine iznose 1.392.452 KM, od čega neizmirene obaveze prema povjericima u skladu sa članom 2. Odluke o preuzimanju obaveza preduzeća „Kimo“ d.o.o. Zenica iznose 111.658 KM.

Vlada Kantona je planirala sredstva u iznosu od 1.350.000 KM na poziciji transfer Agenciji za privatizaciju – Escrow sredstva. Skupština Kantona je 06.06.2007. godine donijela Odluku o izmjenama odluke o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga kojom se iznos od 700.000 KM za obaveze po osnovu privatizacije povećava na 2.050.000 KM. Na osnovu naprijed navedenog Vlada kantona je donijela Odluku kojom su odobrena sredstva Agenciji u planiranom iznosu od čega je realizirano 1.201.399 KM za izmirenje obaveza po pravosnažnim sudskim presudama, odnosno izgubljenim sudskim sporovima Agencije za privatizaciju pokrenutim iz ranijih perioda.

Tekući transferi u Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva planirani su 5.580.000 KM, Izmjenama i dopunama 5.734.375 KM, a ostvareno je 3.537.707 KM.

Sredstva za podsticaj razvoja poljoprivredne proizvodnje, planirana su 1.200.000 KM, a izvršeno je 1.247.796 KM, što je više za 47.796 KM. Sredstva su Programom utroška raspoređena po vrstama poticaja i utvrđenim iznosima za određenu vrstu poticaja, a bez javnog oglašavanja. Programom je definisan (ciljano predviđen samo jednom korisniku) podsticaj u visini od 100.000 KM za podršku organizatoru za organizaciju uzgoja brojlera kod kooperanata „Brovis-u“ d.o.o. Visoko, koji je u cijelosti i realiziran.

Subvencije za veterinarstvo planirane su u iznosu od 304.375 KM, a realizovane su 384.430 KM za provođenje mjera preventivnog suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti životinja što je više za 80.055 KM. Od ukupno realizovanog iznosa 149.954 KM su sredstva Budžeta kantona, a 234.476 KM sredstva koja je Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva doznačilo na izdvojeni podračun koji je u okviru JRT.

Dana 27.04.2007. godine Odlukom Vlade kantona odobrena su sredstva na ime pomoći općinama kantona za provođenje mjera preventivnog cijepljenja životinja protiv Crnog prišta u iznosu od 65.000 KM. Istom Odlukom je regulisano da općine podnesu izvještaj o namjenskom utrošku sredstava i provedenim mjerama do 30.06.2007. godine. Značajno je napomenuti da su sredstva doznačena općinama 11.07.2007. godine. Nisu nam prezentirani izvještaji općina o namjenskom utrošku sredstava kako je propisano Odlukom. Prezentirani su Zapisnici o inspekcijskoj kontroli o provedenim mjerama u oktobru 2007. godine. Iz navedenog proizilazi da je potrebno da ministarstvo osigura potpun nadzor i izvještavanje u skladu sa naprijed navedenom odlukom.

Da se osigura da korisnici sredstava transfera pravovremeno podnose izvještaj o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, a u skladu sa Odlukom Vlade na osnovu koje su sredstva i odobrena.

U Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i izbjeglice planirani su tekući transferi u iznosu od 15.419.000 KM, Izmjenama i dopunama budžeta povećana su na 16.784.000 KM, a izvršenje je iskazano od 14.027.454 KM. Skupština Kantona je 27.06.2007. godine donijela Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom čija primjena je otpočela početkom augusta 2007 godine. Do dana provođenja revizije nisu doneseni svi provedbeni akti propisani Zakonom.

Do donošenja Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom prava iz socijalne zaštite su se ostvarivala na osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u FBiH i Odluka Vlade Kantona.

U skladu sa Zakonom Ministar je donio Instrukciju o načinu vršenja revizije rješenja o priznavanju prava na stalnu novčanu pomoć, prava na smještaj u ustanove socijalne zaštite i prava na dodatak na djecu i na osnovu koje je započeta revizija prvostepenih rješenja i koja do dana provođenja revizije nije završena.

Intenzivirati aktivnosti na donošenju provedbenih akata propisanih Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i primjeni istih.

5.4 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta za 2007. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Budžeta za 2007 godinu	Ostvareno u 2006 godini	Ostvareno u 2007 godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi, primici, finansiranje i neraspoređeni višak prihoda (1+11)		261.215.000	212.154.886	242.452.984	114
I Prihodi, primici i finansiranje (1+2+3)		261.215.000	212.154.886	242.452.984	114
1.	Prihodi i primici od prodaje imovine	255.022.137	211.831.595	237.969.826	112
2.	Primici od finansiranja (kredit i zajmovi;)	-	-	-	-
3.	Potpore-Tekući Grantovi	6.192.863	323.291	4.483.158	1.386
II Neraspoređeni višak prihoda iz prethodnog perioda		-	-	-	-
B Rashodi i izdaci (1+2)		258.915.000	202.348.857	228.577.674	113
1.	Rashodi i izdaci za nabavku stalne imovine	256.915.000	202.348.857	226.577.674	112
2.	Izdaci od finansiranja (otplata kredita i zajmova)	2.000.000	-	2.000.000	
C Višak ostvarenih prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke (A-B)		2.300.000	9.806.029	13.875.310	142

Kao što se vidi iz prethodne tabele ostvareni višak prihoda nad rashodima u 2007. godini iznosi 13.875.310 KM. Nerealizovani višak prihoda iz prethodne godine iskazan u godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta je 9.806.029 KM. Budžetom za 2007. godinu planiran je višak prihoda nad rashodima 2.000.000 KM, dok je isti iskazan u Računovodstvenim iskazima – konsolidovani godišnji iskaz o izvršenju Budžeta za 2007. godinu 2.300.000 KM. Ukupno akumulirani višak rashoda nad prihodima iskazan u konsolidovanom bilansu stanja je 3.176.320, koji nije usaglašen sa stanjem iskazanim u glavnoj knjizi.

5.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2007. godine

Vlada kantona je pravovremeno donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja kojom su imenovane komisije za provođenje godišnjeg popisa. Dana 27.02.2008. godine Vlada kantona je usvojila Elaborat o izvršenom godišnjem popisu izvršila knjiženja po predloženim odlukama.

Ukupno iskazana sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana su u iznosu 270.171.909 KM, a izvori sredstava iskazani su u iznosu od 258.161.047 KM što znači da su izvori sredstava u odnosu na stalna sredstva manje iskazani za 12.010.862 KM. Izvršen je uvid u Elaborat o izvršenom popisu i stanje Glavne knjige gdje su konstatovana neznatna odstupanja na pozicijama obaveza.

5.5.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva, na kraju fiskalne godine, na Jedinственном računu trezora iznosila su 52.812.468 KM. Stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima u poslovnim bankama iskazano je u iznosu od 50.365.988 KM, od čega sredstva na posebnim namjenskim transakcijskim računima (podračunima) u okviru JRT-a iznose 1.263.212 KM (podračun za sredstva za zaštitu od elementarnih nepogoda, podračun za donatorska nepovratna sredstva i podračun za rad Centra za djecu sa posebnim potrebama), a na donatorskim računima Kantona iskazano je stanje od 108.896 KM

Ostala deponovana sredstva (2.446.480 KM) se odnose na sredstva na računima kantonalnog suda i općinskih sudova, koji sudovima služe za držanje sudskih pologa sa namjenom. Ovi računi nisu u sastavu JRT, i to su posebni transakcijski računi otvoreni kod sudova, a na osnovu mišljenja Federalnog ministarstva finansija od 14.10.2003. godine.

5.5.2 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja, u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su 2.071.500 KM, a odnosi se na potraživanja od pravnih lica za isporučene usluge 2.024.666 KM, potraživanja od fizičkih lica 10.908 KM, ostala potraživanja 81.049 KM (ispravka vrijednosti potraživanja 45.120 KM).

Potraživanja za unaprijed plaćenu robu- dati avansi ukupno su iskazani 1.586.016 KM, najveći iznosi je iskazan na Stručnoj službi Vlade (536.475 KM) i Ministarstvu prometa i komunikacija (777.001 KM), a uglavnom se radi o avansima za kapitalne projekte koji su započeti krajem 2007. godine, i koji će se zatvoriti po ispostavljanju situacija o izvedenim radovima u skladu sa zaključenim ugovorima.

Potraživanja za date pozajmice iskazana su u iznosu od 312.594 KM i evidentirana su na Stručnoj službi Vlade. Naime radi se o pozajmicama datim privrednim subjektima u periodu do 31.05.2003. godine. Prezentirana je Informacija od Kantonalnog pravobranilaštva (od 05.11.2004.godine) o podnesenim tužbama protiv privrednih subjekata i općina za date pozajmice, a koji do provođenja revizije nisu riješene.

Značajno je napomenuti da je u Informaciji naveden i podatak o podnesenoj tužbi (22.10.2004.godine) protiv JKP »Gradsko groblje» Visoko za data sredstva kao avans po ugovoru o izradi i montaži spomen obilježja u iznosu od 135.770 KM, a koja nisu evidentirana na poziciji potraživanja. U septembru 2007. godine donesena je pravomoćna presuda u korist Kantona, ali do dana provođenja revizije ista nije realizirana.

Korisnici kantonalnog budžeta koji imaju iskazana potraživanja treba da poduzimaju adekvatne mjere za blagovremenu naplatu istih.

5.5.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2007. godine iskazane su u Konsolidovanim finansijskim izvještajima 31.327.011 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze (19.485.110 KM), kratkoročne kredite (20.205 KM), obaveze prema radnicima (11.522.846 KM i odnose se na obaveze za plaće i poreze i doprinose i ostale obaveze za decembar 2007. godine) i finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama (298.850 KM).

Odlukom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Kantona procijenjene su obaveze nastale do 31.05.2003. godine na iznos od 8.287.000 KM. Istom Odlukom je propisano da će se obaveze izmirivati iz novčanih sredstva ostvarenim prodajom preduzeća od kantonalnog značaja. Saldo izmirenih obaveza 31.12.2007. godine iznosi 6.091.222 KM. Stručni savjetnici za unutrašnju reviziju u postupku verifikacije obaveza unutrašnjeg duga, utvrdili su da su pojedine obaveze precijenjene, odnosno dobavljači nisu potraživali

obaveze koje su bile uknjižene ili su već bile plaćene ili duplo knjižene, a što ukupno iznosi 1.961.465 KM. Prema izvršenom godišnjem popisu iskazano je stanje obaveza koje čine unutrašnji dug Kantona u iznosu od 711.646 KM, od čega je 519.527 KM iskazano na obavezama Univerziteta koje nisu uključene u procijenjeni iznos unutrašnjeg duga.

Potrebno je da se preispita osnov iskazanih obaveza kod Univerziteta u iznosu od 519.527 KM koje nisu uključene u procijenjeni iznos unutrašnjeg duga i da se poduzmu adekvatne mjere u cilju realizacije istih.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 30.966.738 KM, odnose se na razgraničene prihode 21.481.431 KM i razgraničene rashode 9.485.307 KM.

Razgraničeni prihodi odnose se na: neutrošena namjenska i vlastita sredstva korisnika budžeta u iznosu od 19.070.032 KM, neutrošena sredstva od donacija 2.376.702 KM i naplaćeni redovni prihodi 34.697 KM. Razgraničeni ostali rashodi iskazani su 9.483.255 KM od čega se 9.125.000 KM odnosi na ukalkulisane troškove za sudske presude, a na osnovu Odluke Vlade kantona.

S obzirom da za korištenje vlastitih prihoda nisu donesene pisane procedure o načinu korištenja istih potrebno je da se utvrđivanje vrste vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele uredi Pravilnikom o vrsti vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Na poziciji primljene donacije iskazan je iznos neutrošenih sredstava u iznosu od 2.376.402 KM. Najveći iznos odnosi na primljene, a neutrošene donacije kod Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije u iznosu od 1.340.028 KM. Naime, radi se o primljenim donacijama od Federalne direkcije za ceste za realizaciju Programa utroška sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licenci za FBiH, za rekonstrukciju regionalnih i lokalnih cesta na području Zeničko-dobojskog kantona.

Potrebno je da se donese Pravilnik o vrsti vlastitih prihoda, načinu i roku raspodjele istih, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

5.5.4 Dugoročne obaveze i dugoročna razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 5.478.700 KM, od čega se iznos od 3.645.126 KM odnosi na obaveze po dugoročnom kreditu OPEC Fonda za Projekt oporavka obrazovanja 757 P i 357.648 KM za obaveze po kreditu Saudijskog fonda 990/0.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 3.403.000 KM, od čega se iznos od 1.403.000 KM odnosi na revolving kreditna sredstva za zapošljavanje boračke populacije iskazan kod Ministarstva za pitanje boraca, 1.500.000 KM su sredstva deponovana u banci za rješavanje stambene problematike mladih i 500.000 KM su sredstva deponovana kod Investiciono komercijalne banke d.d. Zenica u svrhu osnivanja Kreditno garancijskog fonda u cilju obezbjeđenja finansijskih obaveza klijenta na osnovu ugovora o odobrenom kreditu.

Odlukom Vlade kantona 28.12.2007. godine odobrena su sredstva u iznosu od 500.000 KM, radi deponovanja kod Investiciono komercijalne banke d.d. sa sjedištem u Zenici, a u svrhu realizacije Programa utroška sredstava (Program usvojen Zaključkom Vlade broj 02-14-10119/07 od 18.04.2007.godine) i realizacije Projekta osnivanja Kreditno garancijskog fonda usvojenog Zaključkom Vlade broj 02-14-12059/07 od 09.05.2007.godine. Sredstva u iznosu od 500.000 KM doznačena su na račun Investiciono komercijalne banke i predstavljaju kapital (Depozit) za aktivnosti kreditne linije za privredna društva. Biznis servis centar (u daljem tekstu BSC) će davati suglasnost na odobravanje kredita Banci s **ciljem osiguranja finansijskih obaveza klijenta na temelju ugovora o odobrenom kreditu.**

Ugovor o pružanju usluga kreditiranja poslovnih aktivnosti privrednih društava na području Zeničko-dobojskog kantona zaključen je 04.01.2008. godine između BSC i Investiciono komercijalne banke d.d u Zenici. Istim ugovorom je definisano da će BSC provoditi vlastiti postupak razmatranja kreditnih zahtjeva koji su dostavljeni već obrađeni od Banke za odobravanje kredita od strane Banke i BSC će odlučivati o davanju saglasnosti Banci na odobravanje kredita. Maksimalan iznos kredita je 50.000 KM, na period od pet godina, sa grejs periodom od 24 mjeseca. **Odobreni krediti biće osigurani novčanim depozitom od max 25 % salda kredita.** Ukupan iznos kredita će biti osiguran kombinacijom od navedenih sredstava obezbjeđenja i to: hipoteka na nekretnine 1:2, polisa osiguranja, garancija banke, dionice 1:1,2, novčani depoziti, čekovi i mjenice.

BSC je predviđen za operativnog nosioca osnivanja garancijskog fonda, način odlučivanja o odobravanju garancija kao i ostale bitne elemente. Način i procedura odobravanja sredstava je prema nalogu BSC na osnovu akata Vlade. Realizacija sredstava putem banke očekuje se u toku 2008. godine.

Obzirom na naprijed navedeno, a da prethodno nije prezentirana analiza planiranja visine deponovanih sredstava, ne može se potvrditi realnost visine uplaćenog depozita.

Potrebno je da se izvrši analiza visine deponovanih sredstava (od strane Biznis servis centra), s tim da se u narednom periodu prati realizacija istih u skladu sa definisanim namjenama, kao i povrat odobrenih sredstava.

5.6 Ostali bitni nalazi

Kod Ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija i Vlade Kantona sa pozicije stalnih sredstva u pripremi (evidentiranim u ranijim godinama i iskazanim u Glavnoj knjizi trezora) izvršen je prijenos na poziciju stalnih sredstva u funkciji u iznosu od 47.640.846 KM, a da prethodno nije tačno utvrđeno na koja se sredstva odnosi niti je sačinjen pregled okončanih projekata.

Direkcija robnih rezervi formirana je Rješenjem Vlade kantona 2000. godine, a na osnovu Zakona o robnim rezervama Zeničko-dobojskog kantona. Upravljanje robnim rezervama vrši Vlada kantona, a nosilac prava, obaveza i odgovornosti u pogledu poslovanja robnim rezervama Kantona je Kantonalna direkcija robnih rezervi. Sredstva za finansiranje robnih rezervi obezbjeđuju se iz raznih izvora u skladu sa Zakonom o robnim rezervama, a osnovni je iz Budžeta Kantona. Uvidom u bruto bilansu Direkcije za robne rezerve Kantona konstatovano je da na poziciji stalnih sredstava nije iskazano stanje sredstava, a koje se odnosi na robne rezerve, niti su iskazana potraživanja.

Kantonalna direkcija za robne rezerve je podnijela Vladi Kantona Izvještaju o radu za 2007. godinu, u kome su navedena preduzeća koja imaju neizmirene obaveze prema Direkciji. Naime radi se o potraživanjima od firme „Inpek“ d.d. Zenica, kojoj je na osnovu Zaključka Vlade od 20.02.2001. godine i Ugovora o zajmu zaključenog između Zeničko-dobojskog kantona i preduzeća „Inpek“ od 23.02.2003. godine odobrena isporuka 50 tona brašna iz robnih rezervi (kao pozajmica), sa rokom vraćanja od šest mjeseci. Dana 16.06.2006. godine Direkcija je podnijela Izvještaj Vladi Kantona u kome se navodi da je 25.06.2004. godine „Inpek“ izvršio povrat 10 tona brašna od ukupno pozajmljene količine, uz obećanje da će ostatak vratiti do kraja septembra 2004. godine, a što nije ispoštovano te je o istom obaviješten kantonalni pravobranilac koji je dana 08.09.2004. godine donio Prijedlog za izvršenje. Na osnovu Prijedloga i Rješenja kantonalnog pravobranioca, Općinski sud je donio Rješenje o izvršenju 08.02.2006. godine, koje do dana provođenja revizije nije realizovano.

Obzirom da ne postoje robne rezerve kantona, niti su iskazane zalihe u skladu sa Zakonom o robnim rezervama kantona postavlja se pitanje obavljanja djelokruga djelatnosti Direkcije za robne rezerve, kao i opravdanosti plaćanja troškova zakupa. Značajno je napomenuti da je na ime troškova zakupa prostora i skladišta za potrebe Direkcije iskazan iznos od 49.517 KM.

Da se u Direkciji za robne rezerve poduzmu adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja mogućnosti vraćanja pozajmljene količine robe.

6. KOMENTAR

Premijer Vlade Zeničko-dobojskog kantona, dana 08.08.2008. godine, dopisom broj 02-14-25006-2/08 se očitovao na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2007. godinu u kojem je navedeno da na isti nema primjedbi, tako da se tekst Nacrta Izvještaja smatra konačnim.

**Direktor Sektora za finansijsku reviziju
Kantona i kantonalnih institucija**

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Voda tima

Esma Muslić, revizor, dipl. oec.

Član tima

**Vildana Šahbegović, pomoćnik u
finansijskoj reviziji, dipl.oec.**